

CDS: nu maatregelen nodig

DEN HAAG - De financiën bij Defensie staan onder druk. Om aan de verplichtingen te voldoen, vragen de oorspronkelijke planning en begroting om een aanpassing. Dit betekent dat er verschuivingen in de budgetten plaatsvinden en dat een aantal projecten vertraging oploopt of in omvang wordt verkleind. "Geen goed nieuws dus en de maatregelen die we gaan treffen om de financiële positie van onze organisatie te verbeteren, liegen er niet om", zegt Commandant der Strijdkrachten (CDS) generaal Peter van Uhm.

De stijging van de kosten van defensiematerieel en –personeel vormt een risico voor de toekomstige bedrijfsvoering van Defensie, zo laat hij weten. "We moeten nu maatregelen treffen om aan onze verplichtingen te kunnen blijven voldoen. En ook nu moeten we de broekriem strakker aanhalen. Het volgend jaar moeten eveneens soms pijnlijke keuzes worden gemaakt. Hierdoor blijven in een aantal gevallen de bevoorradingstijden van reserveonderdelen lang waardoor de druk op de inzetbaarheid van de wapensystemen blijft bestaan. Ook de levertijden van het KPU blijven voor sommige artikelen lang." De CDS geeft daarbij aan dat de toekomst mogelijk nog meer slecht nieuws kan brengen. "We weten allemaal dat Nederland forse bezuinigingen staat te wachten. Hoe dat er precies uit gaat zien is nog niet bekend, dat hangt af van de koers van ons nieuw te vormen kabinet. En daarnaast hebben we ook te maken met andere invloedsfactoren als de onzekerheden in de wereld en daarmee dus ook in Nederland."

Alle Operationele Commando's (OPCO's) hebben keuzes moeten maken, die volgens de CDS hard kunnen aankomen. "Om de OPCO's geen onmogelijke opdracht te bieden, heb ik hun doelen opnieuw bekeken. Daar waar nodig zijn de opdrachten voor volgend jaar tijdelijk aangepast. De Commando's hebben vervolgens hun activiteiten teruggeschroefd, in samenspraak met de Defensie Materieel Organisatie en het Commando Diensten- Centra. Het uitgangspunt is daarbij dat de keuzes geen effect hebben op de inzetgebieden. Dit hoeft niet automatisch in te houden dat de maatregelen die nu zijn toegepast, ook in de komende jaren gelden. Er kunnen ook andere keuzes worden gemaakt."

Alle maatregelen zijn oplossingen om de begroting voor 2011 sluitend te krijgen. Generaal Van Uhm geeft aan dat er diverse redenen zijn aan te voeren voor de maatregelen. Zo zijn de extra uitgaven door prijsstijgingen niet volledig vergoed door het ministerie van Financiën. Mede door de economische crisis zijn er tegenvallers bij de verkoop van materieel. De opbrengsten zijn lager of niet direct betaald.

De onderhoudskosten en de kosten voor de instandhouding van het materieel zijn hoger dan voorzien en er zijn meer medewerkers bij de organisatie gebleven dan gepland. "Die salarissen moeten uiteraard wel betaald worden en het geld daarvoor moeten we ergens anders vandaan halen. Ook als werkgever heeft Defensie te maken met gestegen premies voor bijvoorbeeld pensioenen, wachtgeld, letselschade en de werkgeversbijdrage voor de ziektekostenverzekering voor het verhoogde risico van vliegen, varen en oefenen", voert de CDS aan.

"Deze boodschap is geen goed nieuws", realiseert Van Uhm zich. "Ik kan en wil het op dit moment echter niet mooier maken dan het is. We moeten opnieuw samen onze schouders eronder zetten. Deze wereld en de omstandigheden waarin we nu verkeren, veranderen continu. Ik kan me dan ook voorstellen dat

veel van u – en onze mensen die net van een uitzending terugkomen in het bijzonder - andere omstandigheden gewend zijn en soms moeite zullen hebben met de huidige situatie van onze krijgsmacht. Toch moeten we ons aanpassen aan de veranderingen in onze omgeving. Voor onszelf, maar veel belangrijker nog: voor de samenleving. In Nederland en daarbuiten. Ik reken op u.”

Voor de Operationele Commando's worden onder andere de volgende maatregelen van kracht:

Algemeen

- De bevoorradingstijden van reserveonderdelen worden langer waardoor de druk op de inzetbaarheid van de wapensystemen toeneemt.
- De levertijden van het KPU worden langer.
- Een afname van het aantal volledig gereedgestelde (sub)eenheden en daarmee een toename in het aantal specifiek gereedgestelde (sub) eenheden.
- Brandstofbeperking.

Het Commando Zeestrijdkrachten

- Het project LC-fregatten wordt in omvang nader bekeken. Dit project is in zijn afrondende fase waarbij onder andere problemen met de dieselgeneratoren en rookafvoergassen worden aangepakt. Een aantal kleinere zaken schuift door naar een volgend project voor de instandhouding van de LC-fregatten.
- Het project herintroductie mijnenveegcapaciteit loopt vertraging op. Mijnenbestrijding op zee bestaat uit mijnenjagen en uit mijnenvegen. De ontbrekende capaciteit om met onbemande veegdrones op de Noordzee en bij expeditionaire operaties mijnen te veegen, komt later beschikbaar.
- Bij het Commando Zeestrijdkrachten wordt in 2011 het aantal vaardagen over de hele linie met circa elf procent teruggebracht. Hierdoor zal, naast inzet in anti-piraterij en de West, de nadruk liggen op de korte termijn opdrachten, zowel voor gereedstellen als voor de inzet.
- De marinierseenheden zullen in 2011 beperkt oefenen met onder andere antitank en mortiermunitie. Het gevolg is een daling in 2011 van het aantal CZSK-eenheden dat in de volle breedte operationeel gereed is. Deze eenheden zijn specifiek operationeel gereed.

Het Commando Landstrijdkrachten

- Bij het Commando Landstrijdkrachten wordt in 2011 over de hele linie twintig procent minder geoefend door oefeningen te versoberen of te schrappen. Ook wordt er in 2011 minder (kostbare) munitie aangekocht en de inkoop door KPU wordt beperkt. Het gevolg is een daling in 2011 van het aantal CLAS-(sub)eenheden dat in de volle breedte operationeel gereed is. Deze (sub)eenheden zijn specifiek operationeel gereed.
- Twintig procent van het materiaal wordt tijdelijk stilgezet
- Het project vervanging wielberging wordt vertraagd. Hierdoor moet de huidige capaciteit langer in stand worden gehouden en ontstaat er een beperking bij de bergingsmogelijkheden van het Infanterie Gevechtsvoertuig.

Het Commando Luchtstrijdkrachten

- Bij het Commando Luchtmacht wordt in 2011 minder gevlogen. Het gaat over zo'n vijfduizend uur (circa tien procent) verdeeld over alle types. Dit heeft gevolgen voor het vermogen om langdurig operaties uit te voeren (voorzettingsvermogen) en voor de mogelijkheid om andere Operationele Commando's te ondersteunen.
- De omvang van het project F-16 zelfbescherming (ASE) wordt nader bekeken. Het project betreft een aanpassing van de radarstoorzender en een uitbreiding met een waarschuwingssysteem voor het bepalen van de locatie van vijandelijke radarsystemen. Het aantal toestellen dat met een dergelijke capaciteit (in pods onder het vliegtuig) kan worden uitgerust, wordt kleiner.
- Het project Patriot *upgrade* wordt vertraagd. Het project gaat over de vervanging van de huidige Patriot- raketten (PAC3) en de daarbij behorende aanpassingen van het systeem. Hierdoor zal Defensie langer op de huidige technologie standaard blijven.

De Koninklijke Marechaussee

- Het project vervangende patrouilleboot voor de Zeeuwse wateren is vertraagd. Dit project betreft een schip met een betere zeewaardigheid waardoor langer en verder op zee kan worden geopereerd. Mede door externe vertragingen in het project komt deze patrouilleboot later beschikbaar.
- De nieuwbouw voor de BSB wordt vertraagd.?

CLAS: de koppel aangehaald

DEN HAAG – **“Het verbloemen of het uitstellen van slecht nieuws heeft er nog nooit toe geleid dat het nieuws beter werd. Dat geldt ook nu, het moment waarop zich begint af te tekenen welke effecten de financiële crisis op onze landmacht heeft. Vandaar dat ik eraan hecht u zo snel als mogelijk enig inzicht te geven in de veranderingen die dit jaar en in ieder geval volgend jaar ons hard zullen raken.”**

Dat zegt de Commandant Landstrijdkrachten, luitenant-generaal Rob Bertholee. “Met z'n allen hebben we ons de afgelopen jaren ingespannen verschillende missies uit te voeren in opdracht van onze regering. Dat hebben we goed gedaan, maar er blijkt wel een fors prijskaartje aan te hangen. Denk maar eens aan de kosten van vervoer, logistiek, gebruik van munitie, verlies en slijtage van ons materieel. Ook in Nederland hebben de missies veel extra inspanningen gevraagd, zoals extra opleidingen oefenen en trainen. Deze kosten worden niet allemaal gedekt door het speciale missiebudget. Ook is de exploitatie van ons (nieuwe) materieel veel duurder geworden. We hebben meer geld nodig voor het onderhoud en in bedrijf houden van minder, maar wel beter, materieel. Waar we in het verleden een deel van het personeelsbudget alternatief konden gebruiken vanwege de vele vacatures, is die mogelijkheid nu vervallen. Enerzijds omdat het niet meer mag en anderzijds, en dat stemt tevreden, omdat de vulling aantrekt. Kort en goed, de kosten zijn gestegen, maar de Defensiebegroting groeit daarin niet mee. Er zullen dus maatregelen moeten worden genomen om onze begroting en uitgaven in balans te houden; dat zijn pijnlijke maatregelen.”

Generaal Bertholee hecht grote waarde aan de personele vulling en aan het vasthouden van het hoge niveau van professionaliteit: “Bij het vaststellen van welke maatregelen we dan moeten nemen, zijn enkele zaken voor mij essentieel.

Ten eerste onze personele vulling. Na grote inspanningen, en ook een beetje geholpen door de economische situatie in Nederland, trekt de belangstelling voor een baan bij de landmacht aan. We moeten voorkomen dat we deze opgaande lijn onderbreken. Er zijn nog steeds knelpunten in de vulling die absoluut opgelost moeten worden. Ten tweede tornen we niet aan de operationele eisen. We kunnen onze mannen en vrouwen verantwoord uitzenden, omdat we hoge eisen stellen aan mensen en materieel, aan opleiding en training. Dat mag niet veranderen."

Vorig jaar zijn er al maatregelen genomen om de aankomende problemen het hoofd te bieden. "Toen ging het onder meer om beperkingen op het budget voor dienstreizen. We hebben de samenvoeging van brigade- en RMC-staven in gang gezet en ook Staf CLAS is bezig te reorganiseren. We hebben nu verdergaande maatregelen moeten nemen: nog dit jaar gaan we alle activiteiten met twintig procent reduceren", kondigt de generaal aan.

Te denken valt aan het versoberen of geheel schrappen van oefeningen en schietseries. Ook het pakket kleding en persoonsgebonden uitrusting (KPU) wordt aangepast. In 2011 wordt bovendien eenvijfde van het materiaal tijdelijk stilgezet. "We blijven oefenen en trainen, maar in afgeslankte vorm. De na Afghanistan noodzakelijk *reset* van de landmacht gaat absoluut door, maar zal wel vertragen. Voorts zullen we verschillende geplande investeringen naar achter moeten schuiven. Ten slotte zullen we heel kritisch kijken naar welke eenheden we waarvoor gereed gaan stellen."

Niet kniezen

Bertholee schetst dat elke landmachtmilitair aan den lijve zal ondervinden wat de effecten van de maatregelen zullen zijn. "Daar kunnen we op twee manieren mee om gaan. We kunnen kniezen en wachten op betere tijden, of we kunnen de bakens verzetten en alles uit de kast blijven halen om ondanks de onvermijdelijke bezuinigingen te blijven bewijzen dat de landmacht toegevoegde waarde heeft en relevant blijft. Dat laatste sluit het beste aan bij de bekende *can do* mentaliteit waar het landmacht personeel bekend om staat. Ik blijf u dus oproepen om met mij alle energie en creativiteit aan te wenden om de Nederlandse bevolking en onze NAVO-partners te tonen dat de Koninklijke Landmacht ook in de toekomst wereldwijd kan worden ingezet voor vrede en veiligheid. Want we zijn en blijven *top of the bill*."

De commandant van de landmacht onderstreept het belang van een hoge personele vulling, nu en in de toekomst. "Ons personeel is voor mij het allerbelangrijkste. Ik ben trots op wat onze mannen en vrouwen van hoog tot laag de afgelopen jaren hebben laten zien in Afghanistan en bij de uitvoering van al die andere opdrachten ergens in de wereld of dichterbij huis in Nederland. Ik vertrouw erop dat we ons samen ook door deze moeilijke periode heen slaan. Want de Nederlandse samenleving heeft in deze onzekere tijden een sterke Landmacht nodig. En die sterke Landmacht, dat is voor een groot deel onze verantwoordelijkheid."?

CZSK: de storm trotseren

DEN HAAG - Om de budgettaire problemen bij Defensie het hoofd te bieden, is het nodig om de activiteiten binnen het Commando Zeestrijdkrachten naar beneden bij te stellen en een gedeelte van de investeringen uit te stellen.

Bij het bekijken van de plannen van de Operationele Commando's voor het volgend jaar is geconstateerd dat de budgetten van DMO en CDC niet voldoende zijn om alle gewenste activiteiten te ondersteunen, meldt commandant vice-admiraal Matthieu Borsboom. "Specifieke knelpunten voor de marine zijn de brandstof, de munitie en de geplande investeringen. Die raken het geïntegreerde product van vloot- en marinierseenheden."

Het is nu tijd om in te grijpen, ook bij CZSK, vindt de admiraal. "Er mag geen structureel probleem ontstaan voor de komende jaren. Dat vraagt om maatregelen voor de toekomst maar ook incidentele voor de acute knelpunten in 2010 en 2011. Dit betekent dat het aantal vaardagen wordt aangepast aan de beschikbare hoeveelheid brandstof. Voor alle eenheden en opleidingen worden de schietprogramma's veranderd. Hierbij wordt voornamelijk bezuinigd op de duurdere munitiesoorten bij de marinierseenheden zodat het effect beperkt blijft tot specifieke subeenheden en daarmee het niveau van de gehele operationele gereedheid zo min mogelijk daalt."

Het vertragen van investeringen betekent dat een deel van het beoogde materiaal later wordt ingevoerd dan was voorzien. "We moeten dit opvangen met de bestaande materiële middelen. Daarnaast dienen we niet te vergeten dat er bepaald nieuw materiaal wel wordt geoperationaliseerd, zoals het *Ocean Going Patrol Vessel* en het *Joint Support Ship*", aldus de Commandant Zeestrijdkrachten.

Prioriteiten

Hij waarschuwt echter dat daarmee niet alle gevaar is geweken. "Deze maatregelen zijn nog niet voldoende om de financiële problematiek voor de komende twee jaar volledig op te lossen. We gaan zorgvuldig kijken naar de oefenactiviteiten van de eenheden en voornamelijk de locaties van oefeningen. De eenheden moeten er rekening mee houden dat ze mogelijk minder naar buiten gaan of dichterbij huis oefenen. De dienstverlening wordt versoerd en de Koninklijke Marine zal een strakkere regie moeten voeren om het probleem te verkleinen. Op basis van prioriteiten moet het beschikbare budget aan de juiste zaken worden besteed. Dit alles is nodig om nu de storm te trotseren en straks bij gunstig weer gereed te zijn om de draad zo snel mogelijk weer op te pakken." Borsboom acht het de komende tijd van belang de bedrijfsvoering op peil te brengen en te houden. "Onze schepen en de mariniers moeten op tijd naar zee en in het veld, zodat het operationeel product van het CZSK geleverd kan worden zoals men dat van ons gewend is."

CLSK: minder vliegen

DEN HAAG – **Geen leuke, maar een noodzakelijke boodschap. Zo omschrijft Commandant Luchtstrijdkrachten**

Jac Jansen de (tijdelijke) maatregelen die nodig zijn om het huishoudboekje van Defensie op orde te krijgen. “Ze komen bovenop de besparingen die nu al worden geïmplementeerd om inkomsten en uitgaven van de begroting van 2010 in balans te brengen”, stelt de CLSK.

Om ook voor volgend jaar genoeg financiële armslag te hebben, is meer actie nodig, kondigt hij aan. “De begroting van Defensie moet beter in evenwicht komen. De voorgestelde, tijdelijke, maatregelen dragen daaraan bij”, zegt generaal Jansen.

Het betreft voor het CLSK voornamelijk het verminderen van de oefeningen en vertragingen van investeringen.

De Commandant Luchtstrijdkrachten heeft voor 2010 het aantal vliegreun terug gebracht van alle vliegtuig- en helikoptertypen. De reductie wordt bij alle vliegende wapensystemen ingevuld. “Een moeilijke beslissing”, geeft hij toe. “We gaan dus minder oefenen, maar willen wel een kwalitatief hoogwaardig oefenprogramma aanhouden voor de geoefendheid van de operationele gereedheid. Het geringer aantal oefeningen heeft wel gevolgen voor het zogenoemde voortzettingsvermogen: dat wordt geringer”, moet Jansen constateren.

De CLSK meldt ook dat oefeningen met andere partnerlanden en vliegreun buiten Nederland, ook in het niet-Europese deel van de NAVO, gehandhaafd blijven. “Ze leveren een grote meerwaarde op ten opzichte van de oefeningen in Nederland”, vindt Jansen. Ook het avond- en nachtvliegen kan blijven plaatsvinden “binnen de normaal gangbare bedrijfsvoering”, aldus de Commandant Luchtstrijdkrachten. Ondanks deze maatregelen kunnen de zogeheten gereedstellingsopdrachten blijven voortgaan. “Bij ontbreken van voldoende materiële exploitatie zal naar verwachting het aantal verschuivingen in het budget verder toenemen. Hierdoor zullen meer vliegtuigen langer *non-servicable* zijn en niet meer in staat op korte termijn te worden ingezet”, legt hij uit. Generaal Jansen denkt dat door de verlaging van het aantal vliegreun in 2011 in de jaren daarna een inhaalslag nodig zal blijken te zijn. “Om zo de getraindheid en geoefendheid terug te brengen op het, tot op heden geldende, vereiste niveau.”

Vertragen

Door de CDS is een aantal maatregelen genoemd om de problemen op te lossen. Daarbij spelen ook nog andere zaken. Nieuwe behoeften moeten in het plan worden opgenomen. Zo is vanwege de hoge urgentie een vervangings- en onderhoudsproject voor de F-16 en de PC-7 in de voorstellen opgenomen. “Daarnaast zijn andere projecten, waaronder de uitbreiding van de Chinookvloot om diverse redenen, los van de financiële problematiek verschoven in de tijd.” Wat daadwerkelijk wel wordt vertraagd, is de modernisering van Apache gevechtshelikopters, de vervanging van de *Medium Power Radar* te Wier en het AOCS Nieuw Milligen, diverse munitieprojecten en de vervanging van de autolaadkraan.?

KMar: opnieuw minder functies

DEN HAAG - Dit jaar komen noodgedwongen opnieuw maatregelen die de personele capaciteit van de Koninklijke Marechaussee raken, kondigt de Commandant Koninklijke Marechaussee, luitenant-generaal Dick van Putten, aan.

"Vorig jaar viel al het besluit dat de personele vulling niet boven de 98 procent mocht uitkomen, de stafcapaciteit verder moest worden gereduceerd en dat zo'n tachtig militaire politiefuncties van de brigade Krijgsmacht Operationele Ondersteuning moesten worden geschrapt. Kortom, een korting van ruim driehonderd functies. Onze vulling moet nu geleidelijk worden afgebouwd tot 96.2 procent, wat een nieuwe vermindering met zo'n 130 personen betekent. De operationele gevolgen moeten we nog uitwerken. Gedwongen ontslagen zijn ook nu niet aan de orde", legt generaal Van Putten uit.

Waar andere Operationele Commando's snijden in materieelprojecten, kan dat niet bij de KMar. "Marechausseewerk is mensenwerk. Wij hebben geen zwaar materieel en dus ook geen grote investeringsprojecten. Financiële knelpunten hebben bij ons eigenlijk altijd gevolgen voor de personele capaciteit."

De afgelopen jaren zijn volgens generaal Van Putten door aanvullende wensen van de gezagsdragers, zoals het Ministerie van Justitie, extra opdrachten gekomen. "Een financiële dekking om dit te bekostigen kon niet altijd worden gegeven. We hebben door het stellen van prioriteiten onze taken zo goed mogelijk uitgevoerd. Zowel op het gebied van de personele vulling als de financiën hebben we 'strak aan de wind gezeild'."

Daarom is tevens besloten tot een versobering van de toelagen en in de KPU- en Paresto-service. Het aantal aan te schaffen nieuwe dienstvoertuigen wordt verminderd en de verwerving van het vijfde vaartuig voor de Zeeuwse wateren met een jaar vertraagd. "De nieuwbouw voor onze BSB krijgt nu al voor de vierde keer, opnieuw met een jaar, uitstel. Ik realiseer me dat het voor deze dienst opnieuw een tegenvaller moet betekenen", zegt de Commandant Koninklijke Marechaussee.

De Marechaussee blijft desondanks voor veel jonge mensen een aantrekkelijke werkgever, betoogt hij. "Defensiebreed zijn er wervingsproblemen, maar de KMar heeft daar minder last van gehad. Onze organisatie blijft veel kansen bieden aan mensen die willen bijdragen aan de veiligheid in ons land of ver weg, en die zichzelf willen ontwikkelen. We vormen een flexibele, betrouwbare politieorganisatie met een unieke militaire status, waarop ook in moeilijke omstandigheden een beroep kan worden gedaan. Deze spannende tijd dwingt ons ook om ons te beraden op nieuwe mogelijkheden en kansen, en gebruik te maken van innovatie. We zijn benieuwd naar de keuzes die een komende regering gaat maken. Onze motto's 'als het erop aankomt' en 'zonder vrees en zonder blaam' moeten we blijven waarmaken."?

CDC: moeilijke opgave

DEN HAAG - De maatregelen die bij het Commando DienstenCentra (CDC) op stapel staan, worden voelbaar bij de afnemers in de organisatie, voorspelt commandant Marion Gout-Van Sinderen. "We staan met elkaar voor een moeilijke opgave, maar ik ben er wel van overtuigd dat we de 'pijn' zoveel mogelijk kunnen beperken.

Het CDC heeft de (tijdelijke) maatregelen om de bedrijfsvoering bij Defensie op orde te krijgen zoveel als mogelijk afgestemd met de opdrachtgevers en afnemers. Daaronder vallen de vorming van een defensiebreed Facilitair Bedrijf, het verminderen van transportondersteuning (VIP-vervoer en taxigebruik), het uitstellen of vertraagd uitvoeren van onderhoud en reparaties in gebouwen en op locaties. "In overleg met de beleidsverantwoordelijken en de Operationele Commando's zullen we gezamenlijk de klus moeten klaren, mede op basis van de juiste keuzes in gewenste dienstverlening."

Voor de invulling van deze extra bezuinigingen is op initiatief van het CDC een *taskforce* opgericht onder leiding van de Commandant der Strijdkrachten. De uitvoering is in handen van de Directeur Aansturing Operationele Gereedstelling. Binnen deze groep moeten de beleidsverantwoordelijken en vertegenwoordigers van de defensieonderdelen tot concrete keuzes komen over de verdere versobering of het schrappen van diensten bij het CDC.

De interne kostenreductie wordt gerealiseerd door een totale herstructurering van de organisatie vanaf 2012. Het betreft een herinrichting van de zeven bedrijfsgroepen plus NLDA naar een nieuwe structuur van vier bedrijfsgroepen of divisies en de NLDA. Concreet betekent deze herstructurering dat er een divisie is voor alle personeel gerelateerde diensten (personeels- en gezondheidszorg), één die zorgt voor alle locatie gerelateerde diensten (catering, werkplekvoorzieningen en service balie). De twee overige divisies zijn in feite de huidige bedrijfsgroepen IVENT en Vastgoed.

Belangrijke doelstellingen bij de herinrichting van de CDC-organisatie zijn enerzijds om te komen tot een optimalere dienstverlening bijvoorbeeld door het aanbieden en bestellen van diensten via een eenduidige werkwijze met verschillende 'loketten' (website, balie en telefoon), anderzijds door een efficiëntere organisatie te bouwen. Hierbij wordt met nadruk gekeken naar de interne organisatie op het gebied van onder meer bestuursondersteuning, communicatie, planning en control en P&O. Minder lagen en meer concentratie van ondersteuning zijn de uitgangspunten. Parallel aan deze herstructurering wordt er eveneens gekeken naar realisatie van het CDC strategisch huisvestingsplan. Dit gebeurt door vermindering en concentratie van het aantal CDC-locaties en het invoeren van het zogenoemde 'nieuwe werken' waarmee we eveneens een kostenvermindering kunnen realiseren.

"Na de fase van groeien met nieuwe bedrijven en bouwen aan een veranderend CDC is de tijd om kritisch te kijken de totale organisatie", aldus Gout-Van Sinderen. "De aandacht voor interne efficiency, in combinatie met de stappen die we maken met het aanbieden van een veel meer geïntegreerde dienstverlening, is de belangrijkste basis om tot een passende bedrijfsvoering te komen."?

HDP: druk op financiën voelbaar voor het personeel

DEN HAAG - De financiële druk op Defensie, treft ook het personeel. Zo ligt het arbeidsvoorwaardenoverleg nog steeds stil en worden er maatregelen getroffen om beheersbaar te vullen.

Al eerder werd bekend gemaakt dat de personele vulling van de defensieorganisatie de planning overstijgt. Een te grote instroom en een lagere uitstroom dan verwacht, zorgen voor een tekort in het personeelsbudget. "Op zich niet vreemd omdat het laatste jaar juist in het teken heeft gestaan van het actieplan 'Werving & Behoud", legt Hoofddirecteur Personeel luitenant-generaal Hans Leijh uit. "Dat richtte zich op het vullen van de organisatie en het tegengaan van de uitstroom. Om binnen het personeelsbudget te blijven moet Defensie de komende jaren echter beheersbaar vullen."

Hiervoor zijn de vullingsaantallen voor de komende jaren defensiebreed vastgelegd. Dit betekent dat het vullingpercentage van de verschillende Defensieonderdelen in 2012 een half procent hoger moet zijn dan de 95.7 van nu. Het Commando Landstrijdkrachten en de Defensie Materieel Organisatie overschrijden op dit moment het toegestane percentage.

Dit betekent ondermeer dat defensieonderdelen meer maatregelen moeten nemen om in 2012 op het streefpercentage uit te komen. Die kunnen per defensieonderdeel verschillen. Wel is er een aantal algemeen geldende maatregelen zoals selectieve werving, beperkte doorstroom en een stop op extra inhuurkrachten. De deuren van Defensie zijn niet gesloten, maar ze staan ook niet meer wagenwijd open. 'Instroom via ROCa vormt het uitgangspunt', zegt de HDP. "Daarnaast is het belangrijk selectief te werven. Dat betekent dat we nadruk leggen op schaarse categorieën bijvoorbeeld technische en medische functies. Een andere maatregel treft de BBT'ers en het burgerpersoneel met een tijdelijk contract, dat niet zonder meer worden verlengd. Een stop op het inhuren van extra krachten is een andere maatregel die defensiebreed zal gelden. Insteek blijft uiteraard dat de operationele inzetbaarheid er niet onder mag lijden", legt Leijh uit.

Oorzaak

Vorig jaar toonden bijna honderdduizend mensen belangstelling voor een baan bij Defensie. De groeiende populariteit, het succes van de werving- en behoudmaatregelen en de verslechterde economische situatie vormen de oorzaak van het overschreden vullingpercentage. "Door deze toename is een tegenstrijdige situatie ontstaan", legt Leijh uit. "Ondanks nog openstaande vacatures heeft Defensie meer mensen geworven dan we op dit moment kunnen betalen. Ook dit is te verklaren. In 2009 werd besloten de militaire vacatures geleidelijk en gecontroleerd te vullen om zo aan de gestelde bezuinigingsopdrachten te kunnen voldoen. Jaarlijks zou een deel van de totale 2700 militaire vacatures worden gevuld."

Door de omstandigheden is de werving dit jaar zo goed gegaan, dat het aantal te vullen vacatures is overschreden met als gevolg een extra druk op de financiën. En niet alleen het budget komt onder druk te staan. De omvang van het werk blijft dezelfde terwijl er minder mensen zijn om de klus te klaren. Voor veel werknemers betekent dit dat de werkdruk hoger is; er wordt meer van de mannen en vrouwen gevraagd, het werk gaat immers gewoon door.

Arbeidsvoorwaardenoverleg

Niet alleen de vullingsproblematiek heeft consequenties voor het personeel. Er zijn ook andere zaken die aandacht vragen. "Het arbeidsvoorwaardenoverleg is immers nog steeds niet hervat. Defensie volgt de binnen de overheid afgesproken 'nullijn' en heeft geen eigen middelen om een salarisverhoging te bieden of de eindejaarsuitkering te verhogen", onderstreept de generaal. "Zorgen over de toekomstige betaalbaarheid van pensioenen blijven en ook de discussie rond de AOW blijft de gemoederen bezig houden. Gebleken is dat pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen hogere uitgaven hebben wat mogelijk leidt tot hogere pensioen- en verzekeringspremies. In dat geval kan het consequenties hebben voor zowel de financiële bijdrage van de werknemer als de financiële bijdrage van Defensie. Als de bijdrage van Defensie stijgt, betekent dat een extra druk op de defensiebegroting. Onzekere tijden dus, die volgens Leijh vragen om een gezamenlijke inzet. "Om de huidige problemen het hoofd te bieden moeten we samen de schouders eronder zetten. Samen – ondanks de echt moeilijke tijden – moeten we ervoor zorgen dat het werk gedaan wordt, de sfeer goed is en de *spirit* erin blijft."?

DMO: Defensie in zwaar weer

DEN HAAG – "De komende jaren zullen materieelprojecten worden vertraagd of in omvang verkleind. De inzetbaarheid van wapensystemen wordt daardoor lager dan normaal", vreest de directeur van de Defensie Materieel Organisatie (DMO), Lex Hendrichs. Hij constateert dat er een aantal aanleidingen voor de financiële problemen is aan te geven.

"De oorzaken komen niet apart op ons af", legt Hendrichs uit. "We moeten tegelijkertijd aan veel uitdagingen het hoofd bieden. Dit jaar hebben we al te maken gehad met de gevolgen daarvan. Dat heeft geleid tot een tijdelijke verplichtingenpauze voor de materiële exploitatie. Dat was nodig om zeker te stellen dat we, als DMO, voor de Operationele Commando's datgene gaan doen waar het meeste behoefte aan is. Het spreekt vanzelf dat dit ons in het hart raakt, want het betekent dat voorgenomen zaken vertragen of zelfs helemaal niet meer uitgevoerd kunnen worden. Toch heeft de situatie van nu ook een positieve keerzijde. De afstemming met de OPCO's en de CDS is sterk verbeterd en er is meer inzicht en begrip ontstaan. We voelen elkaar dus steeds beter aan. De keuzes voor 2010 zijn in goed onderling overleg bepaald en worden door ons als DMO omgezet in bestedingsprogramma's voor de rest van het jaar." Ook voor 2011 dreigde volgens Hendrichs een fors tekort tussen de ramingen voor de ondersteuning van de Operationele Commando's en het beschikbare budget. Door de economische crisis was duidelijk dat het budget niet verhoogd zou kunnen worden. "Daarom is in de bedrijfsplannota richting CDS en HDFC duidelijk aangegeven waar de problemen zich bevonden", schetst de directeur DMO. "CDS en de OPCO's hebben hierop ingespeeld door ook voor 2011 nu al prioriteiten te stellen. Daarmee blijven de uitgaven voor logistieke ondersteuning binnen het budget. Hiervoor hebben de Operationele Commando's moeilijke beslissingen moeten nemen die hebben geleid tot aanpassing van hun opdracht door de CDS. Het Commando Zeestrijdkrachten vermindert het aantal vaardagen en past de schietopleiding van het Korps Mariniers aan. Het Commando Landstrijdkrachten gaat minder oefenen waardoor er minder beslag gelegd zal worden op munitie, onderhoud en kleding. Het Commando Luchtstrijdkrachten zal

het aantal vliegreun naar beneden bijstellen. De Koninklijke Marechaussee vertraagt de aanschaf van een nieuw schip voor patrouilles in de Zeeuwse wateren."

Voor alle vier de OPCO's geldt verder dat projecten en modificaties aan materieel worden vertraagd of aangepast. Voor de logistieke ondersteuning staat 2011 in het teken van schaarste. "Ook voor de eigen begroting zal voor het jaar 2011 gelden dat we strikt zullen moeten toezien op de activiteiten die we willen gaan uitvoeren", weet de directeur DMO. "Het budget is taakstellend. Er zal in tegenstelling tot het verleden, geen budget vrijvallen om elders compensatie te bieden. Daarnaast heeft ook het CDC met tekorten te maken en zullen de budgetten voor ondersteuning van het CDC zoals huisvesting, vervoersdiensten en ICT beperkt en taakstellend zijn. Wij zullen als DMO daarom keuzes moeten maken ten aanzien van onze vraagstelling richting CDC om binnen het budget te blijven."

"Dit betekent dat we ook volgend jaar onze normen niet gaan halen. Het normale serviceniveau kan mogelijk niet worden gerealiseerd. Dit jaar heeft echter aangetoond dat we met samenwerking een eind in de goede richting kunnen komen. Ik hoop dat het een ieder duidelijk is waarom deze keuzes zijn gemaakt en reken op begrip voor de eventueel nog te maken keuzes."?